SBM 68/87 Brunhøj II, Ry

udgravningsrapport

Dover sogn, Hjelmslev herred, Skanderborg amt. Stednr. 16.02.03, sb.nr.220
I forbindelse med en om- og tilbygning af Gudenåskolen, Brunhøjvej 9, 8680 Ry stødte man på en grube med keramik. Skanderborg Museum foretog en arkæologisk undersøgelse af fundstedet i september 2005. Undersøgelsen knyttes til en tidligere udgravning foretaget på stedet, SBM 68/87. Daglig leder Dorte Tøfting, Skanderborg Museum, 2005.

SKANDERBORG MUSEUM

Undersøgelsens forhistorie

I området omkring den aktuelle udgravning er der gjort en del fund af forskellig art igennem årene. Der findes fire rundhøje fra oldtid (SB155-8) i området, hvoraf de to er overpløjede. Nordvest for lokaliteten er der i 1946 og igen i 1987 udgravet bopladsrester, der dateres til henholdsvis førromersk jernalder og romersk jernalder (525 f.Kr. – 0 og 0 – 375 e.Kr) (SB195). En boplads fra ældre romersk jernalder (0 -160 e.Kr) blev udgravet i 1973 og i 1985 dukkede endnu en boplads op under en udgravning på lokaliteten (SB213). Den dateres til sen førromersk til ældre romersk jernalder (150 f.Kr – 160 e.Kr). På stedet er der tidligere fundet en germanertidsfibula. En udgravning sydvest for den aktuelle udgravning afslørede i 1997 spor efter bebyggelse stammende fra ældre romersk eller førromersk jernalder (525 f.Kr – 160 e.Kr) samt fire fladmarksgrave fra bronzealderens periode I (1700 f.Kr – 1500 f.Kr). I disse grave blev der blandt andet gjort fund af en dolkklinge i bronze, et skiferhængesmykke og en flintkniv. En udgravning ved samme lokalitet i 2000 afslørede tilstedeværelsen af flere lertagningsgruber fra sen førromersk eller tidlig ældre romersk jernalder (150 f.Kr – 160 e.Kr.) (SB253). Der er fundet yderligere spor af aktivitet i ældre jernalder i form af anlægsspor (SB243) og en hustomt (SB263). I 1935 blev der tæt ved den aktuelle udgravning fundet en jordfæstegrav fra ældre romersk jernalder (0 – 160 e.Kr) (SB214) og øst for udgravningen er der ligeledes i 1980 registreret en jordfæstegrav også fra ældre romersk jernalder (0 – 160 e.Kr.) (SB215).

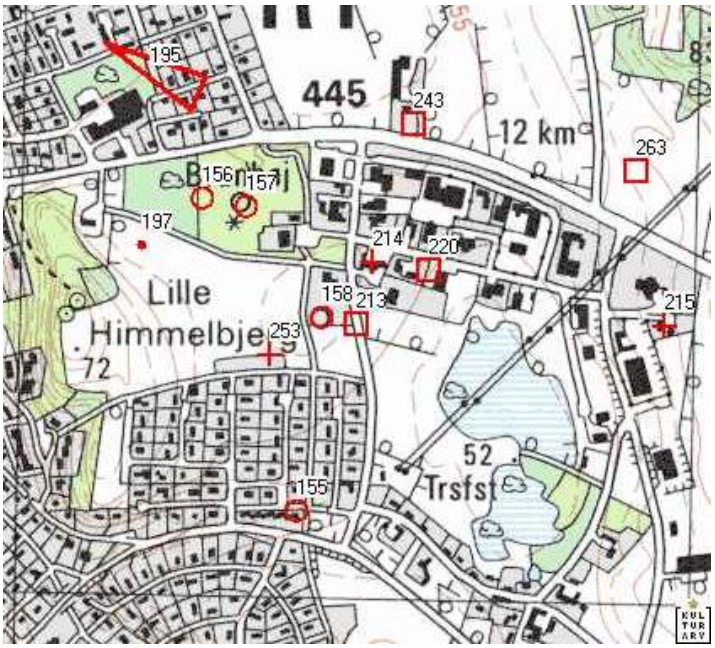

Fundstederne er markeret med rødt og SB-numrene, der referes til i teksten, er anført ved siden af.
Kilde: Kulturarvsstyrelsens hjemmeside.

I 1987 blev der foretaget en udgravning (SB 220) i forbindelse med udbygning af Gudenåskolen. Der blev udgravet et areal på 230 m^2 og der fandtes et aktivitetsområde med ildsteder, skårsamlinger og brandlag. Syd for dette afdækkedes et hus fra ældre romersk jernalder (0 – 160 e.Kr) med tre sæt tagbærende stolper. Ydermere blev der øst for huset fundet en del gruber. Keramikken kunne datere anlæg i aktivitetsområdet til ældre romersk jernalder (0 – 160 e.Kr). Det er denne lokalitet gruben knyttes til.

Administrative data
Skanderborg Museum er ansvarlig for undersøgelserne og al originaldokumentation samt de indsamlede oldsager opbevares her.
Vedhæftet er tidstavle, anlægsliste, fundliste, fotoliste samt fotos.

Øvrige data
Cand.phil Rikke Isler stod for den arkæologiske undersøgelse på stedet. Den efterfølgende efterbearbejdning af fund og øvrige udgravningsdata blev udført af cand.mag. Dorthe Bak Tøfting.

Topografi, terræn og undergrund.
Fundstedet befinder sig, som det fremgår af målebordskortet, på en østskråning ned mod engdrag og bæk, hvor der tidligere har ligget en nu drænet sø. Jordbunden består overvejende af sand.

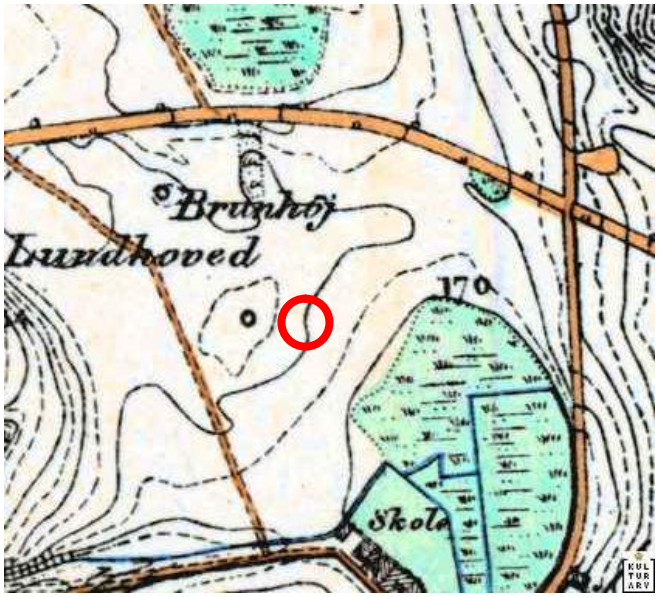

Målebordskort. Kilde: Kulturarvsstyrelsens hjemmeside.

Målesystem
Gruben, der dukkede op under den nuværende om- og tilbygning af Gudenåskolen befinder sig nær den nordlige del af det gamle udgravningsfelt og knyttes derfor til denne udgravning. Det har desværre ikke været muligt målfast at relatere de to udgravninger og anlægget er indmålt ved hjælp af den eksisterende bygning. Alle koter er ca. mål.

Metode
Anlægget blev tegnet i fladen i 1:20 og dernæst blev gruben snittet med skovl og ske. Profilen blev tegnet i 1:20. I den ældre udgravning er anlæggene nummereret med bogstavskombinationer, men gruben er registreret med et tal, A1 og fundene er nummereret X1-2.

Undersøgelsens resultat
Gruben på ca. 80X140 cm fremstod i overfladen som en sortgrå plet med et højt indhold af aske og trækul og med en del brændt ler i den vestlige del. Gruben var ca. 66 cm dyb og mængden af aske, trækul, brændt ler og keramik tyder på, at gruben kan have været benyttet som affaldsgrube for rester af keramikovne. Det har ikke været muligt at datere gruben på baggrund af den fundne keramik.

Faktuelle oplysninger

Skanderborg Museums j.nr:	SBM 68/87
Lokalitet:	Brunhøj II
By, Sogn, Herred, Amt:	Siim By, Dover sogn, Hjelmslev herred, Skanderborg amt
Stednummer:	16.02.03-220
Kulturarvstyrelsens j.nr.:	
Bygherre:	--
Areal:	--
Gravemaskine fra:	--
Deltagere i udgravningen:	Rikke Isler